Noomerai sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi YNEN

№ 252 (2285)
1937 onoi
NOJAABRIIN
1
VOSKRESEENI

14-xi silee garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yuerbyriin gazeeta

NYXER KRZIZEEVSKIIIN REKOORDII ULASXOORONDIIN REKOORD GEZE OLDOO

Moskvaa, 26. (TASS). Koosarevai neremzete, SSSR-e Centraalьna aeroklyyb bolbol, lioodçig Krzizeevskiiin nii-delgii ulasxoorondiin rekoord geeşe geze oldohon tuxai me-deeselii ulasxoorondiin aviacioonno federaaciin prezidiym-hee abba.

Krzizeevski bolbol sentiaabriin 21-de „Giidro—1" geze xyngen giidro samolioodoor ene niidelge xehen baina. Krzi-zeevski bolbol zuun kilomeetr gazarta niideredee, nege çaas soo 160 kilomeetr 196 meetr niidze bolxo baina geze xaruul-han baina.

HUNGUULIIIN UÇAASTAG—HUNGUULIIIN KAMPAANIIIN CEENTR MYN

Soveeduudai aguu jixe ulas oron bolbol byxe delxei deere ton demokraad konstituucatai baina. Manai socialiis, Staalin Konstituuca mete yndehen xuu-litai gazar oron geze xaanaş baigaa ygei ba myneeş ygei baina.

Hunguuliiin sisteeme xadaa ene jixe tyyxete konstituuca deerehee yndehelen zoxioogdo-hon, xyn tyreltenei tyyxede yzegdee duuldaagyi galxamşag mergen Staalin sisteeme myn.

Staalin hunguuliiin xuuli bolbol Soveed graazdan byriin erxe sylee xizaarlaxa ali by-xii jabadalnuudii ogtolon usad xaza, erxe syleegei yydii yr-geneer delgeen neeze şadaa.

Mynee jabaza baigaa hun-guuliiin kampaaniiin cent-raalьna halbarinь hunguuliiin uçaastag bolno. Hunguuliiin uçaastag bolbol yiledberiiin bişe xarin territorialьna priin-cebeer togtoogdon zoxioogdoxo bolno. Tiin, uçaastag deere hungagşadai spiiseg zoxiooxo jabadalhaa exileed, niuusaar duugaa ygelge bolon duu ygel-gii tooloxo xyrter hungaltiin byxe procees bolxo baina.

Eneenei urdaxi konstituu-ciin johoor xadaa, Soveed gy-renei graazdanuudai hungalta-daa duugaa ygexe jabadalanь tegşe bişe mete baihan baina. Ene xadaa, hungaltiin jabuul-gada xydelmerişen angiin ny-leen jixe baixa jabadalii xan-gaxiin tula olon niite azalşan aradai aşagta ton şuxala bai-gaa. Tiime uşar deerehee, hun-guuliiin uçaastaguud azyiled-beriiin priincebeer baiguulag-dadag baihanaa, mynee terri-torialьna priincebeer zoxioog-dodog bolhon jabadal tonş jixe udxa şanartai baina.

Manai orondo socialiizmiin erşemtei baiguulagdan bai-han deerehee, oron ulasai by-xii strygtyyrede jixenyyd xu-bilalta bolhon baina. Xydelme-rişen angi, tariaaşan ba azalşa inteligeencenyyd tonş ondoo bolzo xubilaa. „Ene xubilalta-nuud bolbol xydelmerişen an-gi ba tariaaşanai xoorondiin ilgaa, myn tereenşelen ede anginuud ba inteligeenciin xoorondoxi ilgaa balartaza, xuuşanai angiin tusagaarlal ygei bolzo baihanai tuxai xele ne. Ene bolbol, ede socialьna bylegyydei xoorondoxi zaizab-haranь ulam ulam baga bolzo baihanai udxatai" (I. Staalin Ede galxamşag ilaltanuudii tuilan dabahanai aşaar niuu-saar duugaa ygeze bygede nii tiin, sexe, tegşe hungalta yile-dexe bolhon deerehee, yiled-beriiin priincebeer hungaltiin uçaastag zoxiooxo jabadal ylyy bolhon baina geeşe.

Hunguuliiin xuuliin johoor olon niite graazdanuudai hun-guuliiin erxii byrin edlyylxiin tula, Exe oronoi zaxa xiizi xa magaalan sariza baigaa sere-gei bişiixanş heanь çaastinuud ta, alas xoliin Aarktikede ba bolьniicanuud bolon dalai dee-re jabaza baigaa koraablinuud-taş, soveed graazdanuudai bai-han gazarta hunguuliiin uçaas-taguud emxidxegdeze baina.

Tiin, manai Buriaad-Mongol Respyybliikiin xydee aimag, rajoonuud ba goorodto hun-guuliiin uçaastaguud emxid-xegdeze, uçaastaguudai hun-guuliiin komiissnud togtoogdo-zo baihan yje bolno. Hunguu-liiin uçaastag deere hungalta yiledxede zoxiistoi ger baira-nuudii beledxexe ba tereen soogoo duugaa ygexe, xylieexe koomnata tahaguudii bii bol-goxo bolon hungaltiin uçaas-tagta taharxai xoliin gazarhaa haadgyi jirexe jabadaliinь xan-gaxiin tula unaaga gy, ali ma-şiina onşoloxo baihanş haa ene talaar jixe Ie dutamagtai bai-na geeşebdi. Ziseelxede, Selen-giin aimagai Zagastain somo-noi soveed bolbol hunguuliiin uçaastagai ceentr deere baihan tula, ger baira olohon tedii bolboş, tereenee zahaza exilee-gyi baina. Zahaxaş geredee, jyy xexee medenegyi. Almag-haa jamarş zaabari xytelberi-gyi baina. Myn, Ulaan-Yde goorod ba goorod şadarai zoo-no deere hunguuliiin 73 uçaas-tag onşologdohon ba komiisai sostaav byridxegdeze baihan yje bolno. Zygeer, uçaastagai ceentrnyyd xysed oldoogyi şaxuu baina. Ene xeregte goo-rodoi soveed jixe le xoirogoor xandadag baina. Hunguuliiin spiiseg zoxioolgodoo kance-liaariin johoor xandaxa jabadal Dabaatiin somon deere yzegde-hen baina. Gansa endeş bişe, iimenyyd gazar olon baixa.

Uçaastag emxidxexe jabadal bolbol poliitikan jixe udxa şanartai xereg myn. „Hunguu-liiin uçaastag deere emxidxeg-dehen poliitikan ba emxidxel-giin xydelmeri xadaa hungal-tiin amzaltii şiidxexe baina. Tende hungagşad byxen SSSR-ei Verxoovno Soveedai hungal-tada xabaadaza, eeriinge graazdan jixe ujalgii dekaab-riin 12-to dyyrgexe baina. SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa jabadalaar daşaram-duulan, paartin organizaaca-nuudai emxidxelgiin ba agita-cioonno propagaandiin xydel-merii xaraza yzehen paartiin Centraalьna Komiteedai oktiaab-riin pleenym xadaa, hunguu-liiin uçaastaguud deere jamar janzaar xydelmerii baiguulxa tuxai todorxoi zaabarii yge-hen baina („Praavda"). Tiime deerehee, hungagşadta gansa niuusaar duugaa ygexe jabada-liinь xangaxa tedii,geer xizaar-laxa bişe, bolьşeviig agita-cioonno xydelmerii yrgeneer delgeryylxe johotoi. Ede uçaas-taguudta eldeblin zonuud sug-larxanь eli. Socialiizmiin xereg-te ynen şudarguu graazdanuu-dai dunda antisoveed agitaaca jabuulxii hedeze baigaa eser-gyy xynyyd oldoxonь magad-gyi baina. Tiigeed, hunguu-liiin uçaastagii bolьşeviig agi-taacaar xangaxa ba antisoveed hedelgenyydii eliryylen buta-soxixo usadxaxanь paartin, komsomooloi ba profsojuuzai organizaacanuudai, paartin ba paartin bişe bolьşeviiguudai şuxala yyrge myn.

Gexi'n xamta, hunguuliiin ko-miissnudai sostaavii onşolon olxo jabadalda xaişa xereg xandaxa jabadal gansa biş yzegdee. Zişeelxede, BMASSR-ei CGK xadaa, ookrugai hun-guuliiin komiisii oloxodoo, te-reende debzyylegdehen zonii xysed şalgaza yzengyi batala-han faaktnuud baina. Ene faakt bolbol byxe soveed ba niitiin organizaacanuudta jixe hurgaal bolxo uşartai.

Staalin hunguuliiin xuuliaar soveed graazdanuudai duugaa jixe jabadalii xangaxa ugaa jixe poliitikan udxaşanartai xeregii hunguuliiin komiissnud ta daalgaza ygtexe tula, poliiti-kan naidabaritai erxim xynyy-dii debzyylxe xeregtei.

Hungaltiin amzalta bolbol hunguuliiin uçaastaguud deere şiidxegdene. Paartin ba paartin bişe niitiin organizaaca-nuud byxe anxaraili hunguu liiin uçaastaguudta daişalan xanduulxa—gol yyrge myn

SOVEEDAI TYRYYŞIIN ELEKTROXOOD

Zelioonii Dol (Tataar). Oktiaabriin 28. Syydnenyygii byteedeg Goorьkiin neremzete zavoodai zatoonhoo, ene za-voodai byteehen soveedai tyryyşiin elektroxood turşalgiin reisede garba.

Ene syydne eeriingee konstryykciin talaar jyriin pa-roxoduudhaa ondoo. Elektroxoodoi byxi mexaniizm—ryyle, noosuud, jaakorai ba busa xelberiinyydenь gyised ek-lektrozoruulagdahan baina.

Elektroxoodoi saxarig xaişaşhaa xamaagyi erjeldedeg. Iimehee, ene elektoxood xadaa, bairahaa xydelengyi xaişaaş erjeldeze şadaxa baina. Elektroxood bolbol 210 pasaziirnuud ba 40 toonno şirexe xysetei.

Socialiis Exe oronaimnai araduud Leenin—Staalinai xeregte bejee ygehen tyryy xynyydii Verxoovno Soveedai deputaadta oruulza baina

Nyxer Staalin ba tereenei oiriin soraatniguud—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaaduud

Leeningraad, 28 (TASS). Leeningraadai Petrograadsk, Smoolьninsk ba Fryynzensk hunguuliiin ookruguudai hun-galtiin urda teexi zybleenyyd dyyrebe. Azaxuinuud ba azalşa-nai bylgemyydei tyleelegşed xydelmerişen ba albaxaagşa-dai oruulhan, Verxoovno So-veedai deputaadai kandida-tuuranuudii negen duugaar demzene.

Petrograadsk hunguuliiin ookrugta nyxed I. V. Staalin, V. M. Moolotov, K. J. Voroşi-lov, M. M. Litviinov, A. A. Zdaanov, A. I. Mikojaan, S. M. Bydioonnii, M. V. Vodopьjaa-novii Xolboonoi Soveedai de-putaadta kandidatuuranuud bolgon oruulaba.

Smoolьninskiin hunguuliiin ookrugta nyxed I. V. Staalin, M. I. Kaliinin, N. I. Jezoov, S. M. Bydioonnii, A. I. Ygaa-rov, V. I. Çkaalovii gegşedii Xolboonoi Soveedai deputaa-duudta kandidatuuranuud bol-gon oruulaba.

Fryynzensk hunguuliiin ook-rugai hungaltiin urda tee-xi zybleen deere Xolboonoi Soveedai deputaaduudta nyxed I. V. Staalin, K. J. Voroşilov, A. I. Mikojaan, O. J. Şmiidt, akadeemig A. A. Bainoovii kandidatuuraar oruulaba.

Zybleenyyd deere ookru-gai byxii hungagşadta xandaxa bişegyyd abtaba.

Ivaan Feoodoroviç Gysiixin—Verxoovno Soveedai deputaad

Kaliinin, 28, (TASS). „Lyyç socialiizma" arteeliin kolxooz-niguud Ilьinsk gutalai yiled-beriin arteeliin geşyyd, Ilьin-sk MTS-ei xydelmerişen ba albaxaagşad, Kiimçsk rajoonai Ilьinsk huurinai inteligeence Xolboonoi Soveedai deputaad-ta Kaliininsk moziin gyised-koomoi tyryylegşe Ivaan Feoo-doroviç Gysiixinii kandidaad bolgon oruulaba.

Nyxer Gysiixin bolbol Lee-nin—Staalinai paartida bejee ygehen bolьşeviig. Radovai xydelmerişenei bylede tyrehen sleesarь baihanaa, gyrenei jixe xydelmeride debzyyleg-dehen baina.

Memeed Ibraimoviç Ibraimov—Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaad

Simferoopolь, 28. (TASS). Goorьkiin neremzete Balaklaav-sk ryydoypravleeniin xydel-merişen, speciialistnuudai ba albaxaagşadai hungaltiin urda eexi suglaan deere ende haja-xan Kriimei ASSR ei Arkomso-veedai tyryylegşede batalag-dahan, Memeet Ibraimoviç Ib-raimov Yndehetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulagdaba.

Nyxer Ibraimov bolbol xy-delmerişenei duudahaa garhan. Tereenii manai aldarta komu-niis paarti xymyyzyylee. Ib-raimov—Leenin-Staalinai xe-regte bejee ygehen xatuu şan-ga bolьşeviig.

Leoon Isaajeviç Mirzojaan—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Karagandaa. 28. (TASS). Ka-ragaandiin elektrostaanciin xydelmerişen, inzeneerno-tex-niis xydelmerilegşed ba alba-xaagşad bolbol hungaltiin urda teexi suglaan deere Kazaxstaa-nai K(b) Paartiin Centraalьna Komiteedai sekretaarь Leoon Isaajeviç Mirzojaanii Xolboo-noi Soveedai deputaadta kan-didaad bolgon oruulaba.

Mariija Sofroonovna Deemçenko—Yndehetenei Soveedai deputaad

Ymaanь, 28. (TASS). Voroşi-lovoi neremzete kolxoozdo (Ladiizsk rajoonai Pajaroovka huurin) kolxoozniguudai hun-galtiin urda teexi bygediin suglaan deere paartin bişe ny-xer Klaazlik ilgeze medyylbe. —Bi xadaa Yndehetenei So-veedai deputaadai kandidaadta Mariija Safroonovna Deemçen-koi oruulnab. Tabanzuutanai xysete xydeleeji yyxegşe, Ukraiinin aradai erxim basa-gadai negen—Mariija Deem-çenko manai byxii aradta ina-gaar tanigdaxa baina.

Ymaansk hunguuliiin ook-rug soo Yndehetenei Soveedai deputaadai kandidaadta ballo-tirovaluulxa zybşeerelee yge-xii erize, Mariija Deemçenko-do xandaxa geze kolxoozniguud negen duugaar rezoliyyce ab-baa.

Tişbai Mirzaajev—Xolboonoi Soveedai deputaadai kandidaad

Andizaan, 28. (TASS). Pax-taabaadsk somonoi soveedai, Axyan Babaajevai neremzete kolxoozoi hungagşad oordento Tişbai Mirzaajevii Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad oolgon oruulaba.

Nyxer Mirzaajev bolbol Ber-gaansk doliiniin „guşatanai" xydeleeji yysxegşe myn. Mir-zaajev bolbol nege gektaar gazarhaa 30 ba yşee ylyy ceentner xyben xuriaaza bol-xo baina geze xaruulagşadai negen baina. Tereenii xydel-merii tylee zasagbaa Lee-ninei oorden xaira abhan baina.

Myn Andizaansk, Voroşilov-sk, Aimsk ba Dzalial—Kydyyk-sk rajoonuudai kolxoozuud, xyben arilgadag xojordoxi za-vodai hungagşad Mirzaajevai kandidatuurii haişaan demze-hen baina.

Feoodor Ilarioonoviç Kolioosov—Verxoovno Soveedai deputaad

Byzylyyk, 28. (TASS). Oren byrgiin moziin, Pogroomovsk maşiina-traaktoral staanciin xydelmerişen ba albaxaagşa-dai kolektiiv bolbol Kyzneec Mixaiil Tolmaçoovai duradxa-laar oordento kombajnioor Feoodor Ilarioonoviç Kolioo-sovii Xolboonoi Soveedai de-putaadta kandidaad bolgobo.

Nyxer Kolioosov—1899 ondo, Pogroomeno huurinda tyrehen baina. 1933 onhoo kombajnioo-roor xydelmerilne. 1935 ondo eeriingee maşiiniin byteesii 751 gektaar xyrgehen baigaa. 1936 ondo 2691 gektaar xuriaahan baina. Kolioosov bolbol Leeni-nei oorden xaira abhan baina. Ende hajaxan, Kolioosov bol-bol Toock rajoonoi gyisedkoo-moi tyryylegşede hungagda-han baina.

BK (b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoomoi eelzeete pleenym tuxai informacioono medeesel

OKTIAABRIIN 25-27 YDERNUUDTE BK(b) P-iin BURIAAD-MONGOLOI MOZKOOMOI PLEENYM BOLZO YNGERBE. ...ULNUUD GE-PLEENYM DEERE XELSEHEN ZY... SSSR-ei XEDE: 1) EMXIDXELEI AŞUUDALNUUD; 2) ...ADA VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGAL... BELEDXELEI JABASA BA BURIAAD-MONGOLOI PARTORGANIZAACIIN ZORILGONUUD; 3) MODO-BELEDXEL TUXAI.

PLEENYM BOLBOL NYXER S. D. IGNAATЬ-JEVII BK(b) P-iin MOZKOOMOI NEGEDYGEER SEKRETAARIIN UJALGA DYYRGEGŞE BOLGON HUNGABA. XELTESYYDII DAAGŞAD GEXEDE: AZYILEDBERIIN BA TRAANSPORTIIN XELTESII DAAGŞADA—NYXER N. F. KAZAKOOV, AGITAACA, PROPAGAANDA BA XEBLELEI XELTESII DAAG-ŞADA— NYXER M. G. BATUURIN, KYLЬTYYRE BA NEBTERELGIIN XELTESII DAAGŞADA—NYXER B. B. SOOSOV, SOVEED-XUDALDAANAI XELTESII DAAGŞADA—NYXER M. M. XOLODKOOV GEG-ŞED BATALAGDABA.

PLEENYM BOLBOL NYXER B. S. ŞESTAAK GEGŞII ONDOO XYDELMERIDE OROXO BOLHON-DONЬ BK(b) P-iin MOZKOOMOI XYDEE AZAXUIN XELTESII DAAGŞIIN UJALGAHAA SYLEELBE. XY-DEE AZAXUIN XELTESII DAAGŞADA NYXER N. N. MYNKOOJEV GEGŞE BATALAGDABA.

S. D. IGNAATЬJEV

Ignaatьjev Semioon Denilsoviç bolbol 1926 onhoo xoişo paartiin geşvyn. USSR-ei Odeessiin moziin Kiirovskiiin rajoondo 1904 ondo ygeitei ta-riaaşanai byle soo tyrehen bai-na. 1912 ondo, esegiingee azal xegşolei dyyren handarxadanь Termeez goorodto (Yzbekistaan) nyyze oşohon baigaa. 1914 on-do prixood hurguuliii dyyrge-ze xleopko seberlelgiin za-vodta neefti zeegşe bolon orohon baina. Ene zavoodtoo, udaan bişe sag soo handarxaza 1918 on xyrter xydelmerilhen baina. 1918 onhoo 1920 on xyrter Byxaarskiiin tymer za-mai glaavna masterskoido slee-sariiin gar doro huragşa bolon xydelmerilhen baigaa.

1919 ondo komsomooldo oro-zo masterskoin komsomoolol kolektiivai tyryylegşe ba kom-somoolol Amuu-Darьjaagai mozkoomoi geşyyn bolgon hungagdahan.

1920 onhoo 1921 on xyr-ter — Byxaarskiiin byleg se-regei poliitodeelei propogaan-diin xeltesei naçaalьnigai tu-halagşa. Byxe Byxaarskiiin on-so komiisa ba Byxaarskiiin res-pyybliikiin miliiciin glaavna ypravleenida 1921 onhoo 1922 on xyrter xariuusalgata xydelmeride xydelmerilbe.

1922 onhoo 1923 on xyrter—Tyrkestaanai KSM-ei CK-ai emxidxelei xeltesii daagşii orologşo.

1923 onhoo 1925 on xyrter—BPCS-ai DundaAaziiin biyroodo metaliistnuud ba goornorabo-çinuudai sojuuzai xizkoomuud-ta Tyrkestaanai KSM-ei CK ai tyleelegşe.

1925 onhoo 1931 on xyrter—Yzbekistaan ba Kirgiizei SSR-te profsojuuzai xariuusalgatai xydelmeride jabaa.

1931 onhoo 1935 onoi sen-tiaabrь xyrter Byxexolbooni, Staalinai neremzete azyiledbe-riin Akademiida huralsaba. Tus akademiii aviaaciin fa-kulьteedai talaar dyyrgeze, inzeneer- texnoloog—samoliood byteelgii emxidxegşiin nere zerge olhon baina.

1935 onoi oktiaabriiu 1-hee 1937 onoi oktiaabriin 10 xyr-ter BK (b) P-iin CK-ai apa-raadta xariuusalgatai xydelme-ride baiba.

Dunda Aazida xydelmerilxe zuuraa, rajoonoi soveedai ba moziin paartiin komiteedai geşyyn bolon hungagdahan baigaa.

Çexoslovaakiiin respyyblikiin xorin ƶilei oitoi daşaramduulan nojon Beneeş ba nojon Kroofta gegşedte nyxer Kaliinin ba nyxer Litviinovai ygehen telegraamanuud

Çexoslovaakiiin respyyblikiin xorin zil bolhontoi daşaramduulan, nyxer Kaliinin ba nyxer Litviinov bolbol nojon Beneeşte ba nojon Krooftodo dooro zaagdahan udxatai telegraamanuudii elьgehen baina:

„Praaga. Çexoslovaakiiin respyyblikiin prezideent—dooktor Edyaard Beneeşte.

Bejee daangi Çexoslovaacki respyyblikiin xorin zil bolhon oin yderte Soveed Xolboonoi araduudai ba өөriingөө nerehee taniii ba Çexoslovaakiiin aradii amarşalanab.

Çexoslovaakiiin respyyblikiin yrgelzedөө badaran, amzaltanuudii tuilaxii ynen zyrxenhөө xyseneb.

Kaliinin.

1937 onoi oktiaabriiin 28“.

* * *

„Praaga. Çexoslovaakiiin gadaada xeregei miniistr—dooktor Kamilly Krooftada.

Bejee daangi Çixoslovaakiiin respyyblikiin xorin zil gyisehen yderte taniii xaluunaar amarşalanab. Manai oronuudai xoorondo baigaa xani barildalga bolbol bidenei araduudai ba eb nairamdalai tylөө byri amzaltataigaar debzen xygzexe aabza geze naidanab.

Litviinov.

1937 onoi oktiaabriiin 29“.

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Centraalьna froont

Oktiaabriiin 27-do Yniversiteedei goorodto respyyblikiinxin bolbol inzeneerno-agronomiis hurguuli doro koontrmiine tehelee. Hurguuliiin ger ebderenxei. Yimyyleeşen jixe gemtel yzebe.

Gvadalxaara seektorte yimyyleeşenei gurban ataakanuud gederge soxigdoo.

Madriidai seektorte respyybliken arteleeri bolbol yimyyleeşenei seregei koncentraacada haad xexiin zorilgoor, tedenei poziicii ba ara taliinь boombodohon baina.

Zyyn froont

Jamarş xubilaltagyi.

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Şanxain rajoondo

Şanxai, 27 oktiaabrь. Oktiaabriiin 26-nai hyni Çapein ba Czianvaan rajoonuudhaa xitadai seregyyd niiteeree dobtolzo exilee. Ygleegyyrenь ede rajoonuud japoontanaar ezelegdehen baigaa.

Japoonai samoliooduud bolbol xitadai seregei suxarixa zamii ba xitad terjeleeşedei osoxo zamuudii byxeli ydertөө boombodoo.

Ulasxoorondiin settlьmeentiin rajoondo japoonai xojor boombovoozuud agaarta dairaldaad, gal bolzo, xitadai şine poziicanuudai arada unahan baina.

Çapei galda şataza baina. Çapeihaa Ulasxoorondiin Settlьmeent garxa zamuud aangliiin seregei xaruulaar ezelegdenxei. Tedener tere terjeleeşedii tabinagyi. Xaxad yder bagta Settlьmeentiin xile deere 20 minga şaxuu xyn yimeldeze baina.

Xoito Xitadta

Naankin, oktiaabrь 27. Sentraal Nьjuus aagenstviin medeeselei johoor, Şanьsii ba Çaxar proviincanuudai xile deere baigaa Gjaanliiin goorod xeden yderei turşa soo negenhee nygөөdiingөө garta orozo baina. Oktiaabriiin 25-haa exileed ene goorodii xitad sereggyd ezeleed baina. Şanьsiiin froont deere japoonai seregyyd bolbol xoro gaazanuudii xereglene. Japoonguud oktiaabriiin 24-hөө exileed dobtolgo xehen ba Şanьsiii proviinciin xoito taliin froontnuud deere ysed şanga baildaanuud bolzo baina.

Beipin—Xanьkoygai tymer zamai froont deere xitadai seregyyd bolbol Matoyçeenь goorodii ezelee. Japoonguud 3 mingan xynyydee aldaza, Çanxoe golhoo Xanьdaanь goorod teeşe suxariba.

Aaziiin eskaadrii komaandalagşa generaal Jarneelliin prikaaz

Nьjuu Ioork,27.(TASS). AXŞ-dai Aaziiin eskaadrii komaandalagşa generaal Jarneell bolbol, ameerikiin moriaaguudai xamagaalaza baigaa seektorte baihan seregyyd ba graazdanguudta dobtolhon, jamarş haa gyrenei samoliooduudii buudaxa geze Şanxain Ulasxoorondiin Settlьmeentde baigaa ameerikiin dalain jabagan seregei brigaadada prikaaz ygebe.

Zagastain hunguuliiin uçaastag

Zagastain somon bolbol Selengiin aimag soogoo nelieed tomoxon somon bolxo baina. Tere somonoi territoori deere MTS, soodosylьfaadai zavood, xydөө azaxuin mixanizaaciin kaadrii beledxexe respyyblikiin hurguuli, gyrenei zagahanai agnuuriiin gazar, arban zilei hurguuli ba xeden olon kolxoozuud bii baina.

Ende SSSR-ei Verkoovno Soveedta hungaxa hungaltiin beledxelei xydelmeri xer zerge jabuulagdaza bainab? Byxii Selengiin aimag soo muu baihan tereen şingi, baha endeş xangaltagyi. Agitacioonno-propagaandiin xydelmeriii johotoi hainaar tabixa gee haa xynyyd jahala olon. Teed, tedeniii zybөөr şilen olozo, hungagşadai dunda sag yrgelziin bolьşeviig agitaaca jabuulxa xeregii somsoveed emxidxeze şadaadyi.

Sentiaabriiin 29-hөө oktiaabriiin 1 xyrter somsoveedai dergede agitaatornuudai kyyrse yngergeze, 23 xynyydii beledxeze gargaa hen. Tere geheer mynөө nege hara bolxo dyteleed baibaş tedener өөhediingөө xydelmeride ynen zorigoo tabiaa orөhon uşar geze ton xomor. Somon soo xamta 9 gazarta propagaandiin zaniaati emxidxegdebe. Tedeenhee, Voroşiilovoi neremzete kolxooz deere şine hungaltiin xuulitai tanilsuulxa xydelmeri hainaar jabuulagdaza baigaa jym geze somsoveedai tyryylegşe nyx. Radna Zorigtiin xelene. Tende 6 agitaatornuud xydelmerilne. Kolxoozniguud ton edebxitei ba honirxoltoigoor xandana.

—Urdanai, xaanta zasagai yjede hungalta jamaraar yngerdeg hen be?—geze iime teemeteigeer ybeged xygşedtei jarildaa hajaar yngergexөө bainabdi—geze propagandiist Dugar Daşeejev xөөrene. Kolxoozniguudai dundahaa agitaatornuud bolgogdohon nyxed gexede; Bujantuujev, Oçiirov ba busad.

Gexe zuura, tedener jarildaa xexiingee urda tee haisa beledxengyi xaişa xereg xandadag deerehee eldebiin asuudal tabixada xysed hain xariuu ygeze şadanagyi. Ƶişeelbel, agitaator Danzaanovai jarildaan deere bailsahan kolxooznig, 60 nahatai ybegen, Sanzaazab Badmiin gegşe iigeze asuuba:

— „Nyxer“ gehen yge ba jyynde boliood, jaaxadaa „grazdaniiin“ gedeg boloo jyym?

Xariuu ygexe gexedee Danzaanov jadaldahan baina. Bagsaaza medexede: tere ybegen bolbol „grazdaniiin“ gehen yge şine Konstituuca soo olon daxin dursagdahan baixiinь duulxadaa, „nyxer“ geeşe orxigdoxo boloo jym geze ton buruu oilgohon baigaa xa. Teed, tereexen jyriiin asuudalda zoxid hainaar xariuusaza oilguulxa şadabarigyi baixadaa jamar agitaator geeşeb?

Baha, agitaatornuudii şilen oloxodoo somsoveed ba tendexi paartin organizaaca bolbol poliitikan talaar hoxorligoor xandahan baina. Burzyaaznanacionaliist gegdeze ba xuuli busa aaşa gargahanai tylөө Tynxenei aimagai Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşiin tuşaalhaa xuulagdahan Gatan Dandaarovii Staalinai neremzete kolxooz deere propagaandiin xydelmeri jabuulxaar tomilhon baina. Tere xyn paartiiin xeregei tylөө johotoi bolьşeviig agitaaca jabuulxa geze naidaxanь ton hezegtei. Bagşanariiş agitacioonno-propagaandiin xydelmeride xanduulxadaa tedeniii şalgaza yzengyi, formaalьna biyrokraadaar xandaba.

Şina hungaltiin xuulitai tanilsuulxa xeregte huralsalai nom debter ton xomor. Kolxooznig byxen SSSR-ei şine Konstituuca, hungaltiin dyrim, gyrenei baiguulaltiin sxeeme gexe zergii jixe olonoor xereglene. Teed, kolxoozniguudii xangaxahaa baitagai, xarin agitaatornuudş өөhedөө iime jyymeer dutamag, jadaxadaa programaş ygei baina.

—Hungalta tuşaa şuxala xeregtei nom debternyydii, eldebiin plakaad, loozun xudaldaza asarxa daalgabari ygeze, xyniii Ulaan-Yde goorodto zoriuuta elьgeed bainab—geze somsoveedai tyryylegşe xelene. Somsoveed bolbol hungagşadai spiiseg zoxiooxodoo bişegei saarhaarş dutamag baiba. Spiiseg zoxiooxo tuxai aimagai Gyisedxexe Komiteedhoo elьgegdehen foormo bolbol xarandaaşaar bişehen, bydexi oilgogdoxogyi baigaa. Jyre aimagai zyghөө hungaltiin beledxelde zaabari ba tuhalamza geze byri yzegdenegyi. Mynөө xyrter negeş xyn jabaadyi.

Zagastain somon soo oroi xamta 250 xyn yseg bişeg medexegyi baina. Edeniii hurgaxa xydelmeri haja exilze baihan bolboş ton xangaltagyi.

Maşiina traaktorai staanciin xydelmarişen ba alba xaagşadai kolektiivai dunda hungaltiin propagaanda jabuulxa xereg bahal muu. Tende kryzooguud xydelmerilze exilhen aad, hyylei yjede zaniaatinь tahaldaad baina. Gurban propagandiistnar xydelze baihan aad, gurbuulaa ondoo teeşe oşood, tedenei orondo xynyydii tomilzo oloodyi.

—Xerbee propagandiistnarnai busaza jiree haa zaniaatiaa yrgelzelxe jym beze. Ygei haanь, ondoo şine xynyydii olxo bolxo jym geeşe gy?—geze MTS ei direektorii poliitikan talaar orologşo nyx. Zandaanov dan hanaa amaraar duugarna.

Soodo—sylьfaadai zavood deere jyynş bolzo baihaniii somsoveed medenegyi. „Tende өөhedөө jabuulza jadaxa bişe, propagaanda exilee jym beze“ geze nyx. Zorigtuujev taamagaar xelene.

Propagandiistnar ba agitaatornuudai xydelmeriii şalgaxa, tuhalamza zaabari ygexe, sag yrgelziin bolьşeviig agitaaca jabuulza, kolxoozniguud ba xydelmerişenei edebxi zorig xydelgexe jabadal jixel dutamag.

Ede bygede dutuugaa darii zahaza, Zagastain somsoveedta azalşaniii ynexөөrөө bolьşeviig nyleende xamaaduulza şadaxa arga şadal xysed bii baixa ba xysetei. Gansal zorigtoi hainaar xydelmerilxiin tylөө oroldoxo xeregtei!

D. Da.apeloon.

Selenge—Zagastai.

ARADUUDAI VOOƵDЬ NYXER STAALIN—MANAI KANDIDATUURA

(Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonno zavoodai xydelmerişed ba alba xaagşadai hungaltiin urdaxi suglaanhaa).

Nyx. BOORCOVOI YGE

(Parovooz-sbooroçno ceexiin staxaanovşa)

—Nyxedyyd! Delxein zurgaanai nege xubi deere aza huugaa arad, egeel jixe demokratiis, aradai bodoto intereesii elirxeilen xaruulhan Konstituucii abba. Aguu jixe Staalinaar tolgoilogdohon Leenin—Staalinai paartiiin xytelberi doro, azal xydelmeri, amaralta ba xysed sentei xyxiyyn baidalii tuilan abbabdi.

Ceexiin dotorhoo:

—Aguu jixe Staalin mandag!—gehen loozung xaşxaragdaba.

Ene ygenyydii suglaan bolbol xyxiyytei şanga „Uraa“ xaşxaraagaar ugtaba.

—Nyxedyyd! Paarti bolbol, gurban revoliyyceer ba grazdaan dainai zilnyydeer damzuulan arad zonoo ilaltada xytelze asaraa.

—Eldeb zyhenei daisad xadaa Soveed xuuliiin xosorxii xyseze baigaa. Mynөө 20 zil yngerөө. Soveed oron bolbol xada xabsagai mete bexizeze baina. Paarti bolbol ilahan ba ilazaş baina. Jyyb gexede, azalşadai bodoto intereesei tylөө temesedeg, ene paartiii geniaalьna Leenin xadaa, delxei deerexi egee tyryy, egee xysetei angi bolxo—xydelmerişen angihaa byridyylen emxidxehen ba Leeninei oiriin soraatnig—xelbereşegyi ynen Leeninşe—araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalin bolbol bagşa Leenintei negen xamta jabaza xatuuzaruulhan, ba hurahan, baina.

Suglaan bolbol oraatorai ede ygenyydii nerjeme ovaacaar ugtaba.

—Nyxer Staalin bolbol Leeninei nygşөөd baixada, tereenei xyyr deere, manai paartiiin negedelii niydenei sesegii mete nanginaar saxixa geze tangarig ygөөd, ene tangarigaa aldartai hainaar gyisedxөө. Paarti bolbol, aradai byxii daisad, troockoton, byxaarintan, kontrrevoliycioonno-nacionaliistnuudii butasoxin eliryylee. Aradai daisadai şaara şabxaruunuud gynzegii işeende xorgodozo, tendehee, byxii soveed aradta xoro xexii hedene. Paarti ba soveed arad, daisadai byxii uurxaiji yndehөөrenь ongilon uudalaza xajana. Staalin bolbol bideniiisag yrgelze, bolьşeviig heremzetei ba aradai daisadta teseşegyi baixii hurgana. Staalinai xytelberi doro, manai oron geegdengi agraarna gyren baihanaa tyryy zergiin, xysetei gyren bolhon baina. Manai Exe oron ilagdaşagyi Ulaan Aarmiaar xamagaalagdaza baina.

—Nyxedyyd! Bi xadaa, Leenin—Staalinai xeregei tylөө grazdaan dainai froontnuud deere temesexe zoltoi baigaab. Socialiis baiguulaltiin zilnyydte staxaanovtanai ynen şudarguu azalaar, manai oronoi tyryy xynyydei zergede alxalalsaxa erxe olxiin tylөө oroldohon bainab. Aguu jixe Staalin, bolbol sagaan gvardiiinxinuudtai temesexedem namda zorig oruulaa hen. Staalin, namaiş, myn busadiiş, komuniizmiin tylөө temesexe temeselde zorig oruulhan baixa.

Nyxer Staaliniii, parovooz-vagoonno zavoodhoo SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadta kandidaad bolgon tabiza oruulnab. Nyxer Staaliniii, manai ookrughoo ballotiirovalxiinь erilte xeze xandaxabdi.

Ceex soo abiaan—Aguu jixe Staalinda „Uraa“!

Xeden mingan abiaan negeden—Aguu jixe Staalinai nerede ton jixe „Uraa“ xaşxaraldaba.

Nyx. MARTEMЬJAANOVAI YGE

(Zavoodai partoorg)

SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadta araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staaliniii kandidaad bolgon tabixa tuxai manai hunguuliiin ookrughoo. manai erxim staxaanovtanai duradxalii parovooz vagoon byteexe zavoodai komuniis organizaaca xaluunaar haişaana

Nyxer Staalin bolbol 1917 ondo xydelmerişenei poolknuudii zebsegleze, tedenerii kapitaliizmii ştyyrmelexe jabadalda xytelberilhen jym.

Ulaan-Aarmi bolbol terenei sesen mergen xytelberi doro jabaza, grazdaan dainai yjede manai xile oruu geşxelhen xariiin interveentnyydii darahan ba proletaariiin revoliyyciin buzar daisan—sagaangvaardiiin baandanuudii butasoxihon geeşe.

Nyxer **Staalin** bolbol nyxer **Leenintei** xamta jabaza proletaariiin revoliyyciin aguu jixe ilaltii 1917 onoi Oktiaabrьda olgohon baina.

Nyxer **Staalin** bolbol nyxer **Leeninei** nygşөөd baixada, komuniis paartiiin bata bexi baixa, myn proletaariiin diktatuurii ulamaar bexizyylxebdi geze tangariglaad, mynөө terenee xysed bejelyylee.

Nyxer **Staalin** bolbol agaarai xysenei talaar xozomdongi manai oroniii aguu jixe xysetei, indyystriaalьna derzaava bolgoo.

Staalin—manai tugi Bide tereentei xamta jabaza ilaltahaa ilaltada xyrnebdi. Ioosif Vissarioonoviç **Staalinda** soveed arad zon duraladag. Tiimede bide bolbol iime jixe bajartaigaar nyxer **Staaliniii** SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaadai kandidatuurada debşyylnebdi.

Manai aguu jixe, inag ba sesen voozdь nyx. **Staalin** mandag! (Nerjeme ovaaca bolno).

Nyxed! Zavoodai komuniis organizaaca bolbol **nyx. Ignaatьjev** Semioon Deniisoviçii Xolboonoi Soveedai kandidaadta ba manai hunguuliiin ookrugai etigemzete, manai naidabariii xariuulza şadaxa nyxer **Syxootin** Feoodor Andreejeviçii Yndehetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulxa gehen duradxalnuudii haişaan xylieene (Nreijeme aplodismeent).

Nyx. PANEFIIIDNIKOVAI YGE

(Koleesno seexiin maaster)

Nyxedyyd! Yndehetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolgon nyx. Syxootiniii manai parovooz-vagoonoi zavoodhoo debzyylxe geze bi duradxanam.

Nyxer Syxootin bolbol ygeitei buriaadai byle soo tyrehen baina. 1935 ondo Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonoi zavoodta jirehen jym. Syxootin bolbol zurgaa hariin tookarьnuudai kyyrs dyyrgeed, yiledberide xydelmerilxe zuuraa azalai erxim zişee xaruulhan ba zavood deeree staxaanovtanai xydeleenei yysxegşe bolhon baina. Nyxer Syxootin bolbol zavoodaigaa oloniitiin xydelmeride edebxiteigeer xabaadalsadag jym.

Yiledberidөө zişeete hainaar xydelmerilheneigee tylөө nyx. Syxootin bolbol xeden udaa şagnagdahan baixa. BMASSR-ei CGK-ai preziidiym bolbol nyx. Syxootiniii zavood deeree staxaanovtanai xydeleenei yysxegşe geze xyndiin graamotaar şagnahan baina. Nyx. Syxootin manai Ulaan-Ydiin parovooz byteegşe zavoodai ookrughoo Yndehetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolzo şadaxa ba hungagşadai naidabariii dyyrgeze şadaxaş baina geze bi toolonom (Aplodismeent).

* * *

Negen hanalaar abtahan rezoliyyce soogoo, Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonoi zavoodai xydelmerişen inzenieer-teexnikiin xydelmerilegşed ba albaxaagşad Ulaan-Ydiin parovooz-vagoonoi zavoodhoo Xolboonoi Soveedai deputaadta araduudai aguu jixe voozdь ba manai gyrende socialiizmiin ilaltanuudii emxidxegşe Staaliniii kandidaad bolgon debzyylxe geze togtoobo. Suglaan bolbol nyxer Staalinda amarşalga xyrgexe ba Ulaan-Ydiin goorodoi hunguuliiin ookrughoo ballotiirovaluulxiinь zybşөөl nyxer Staalinhaa erixe geze togtoobo. Suglaan bolbol Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon nyx. Ignaatьjevii debzyylxe ba Yndehetenei Soveedai deputaadta kandidaad bolgon nyx. Syxootiniii debzyylxe geze myn togtoobo.

(Sojuuzfoto)

Japoonai ezerxegyyd Xitadai engei arad zoniii xiudaza baina.

ZURAG DEERE: **Өөriingөө baira baidalii handarguulaad japoonai dobtologşodoi boombodolgohoo narai xyygejee ba zөөrijөө abaad terjedeze jabahan xitad exener.**

Antoon Nikiitiç Nikiitin—Xolboonoi Soveedai deputaad

Boroovlçi, 28. (TASS). „Kraasnii keraamik“ kombinaadai xydelmerişen ba albaxaagşadai hungaltiin urda teexi suglaan deere Leeningraadai moziin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe Antoon Nikiitiç Nikiitiniii Xolboonoi Soveedai deputaadta kandidaad bolgon oruulaba.

AGUU JIXE OKTIAABRIIIN SOCIALIIS REVOLIYYCIIN XX ZILEI OIDO

LEENIN BA STAALIN TUXAI

SSSR-ei ARADUUDAI URAN ZOXIOOLHOO

Leenin tuxai ydmyyr aradai duun

Xaluun dainda oronoigoo tylee yxeebdi,
Xaluun dainda erxiingee tylee tulaabdi.
Leenin maniii aguu ilaltada xyrgee!
Baruulzanş,zyylzenş daisanaa daran halgaabdi,
Barga munxagii xetedee xerşen xajaabdi.
Leenin maniii xatuu temeselde hurgaa!
Tymer tymer xeremyydii tygdelen abaabdi,
Tiime geşegyi temeseende tyryy jabaabdi.
Leenin maniii xezeeş daxuulan jabaa!
Xatama xuurai syl gazartaş xyreebdi,
Şatama xaluun eliheпş bolog diileebdi.
Leenin manai zyrxii zorigoor dyyrgee!
Zaxagyi yrgen uhan dalaiş xyreebdi,
Zaligyi tyrgen dolgiiinş diilen garaabdi.
Leenin manai zamii seseneer zaagaa!
Xemzyyrgyi ynder xada uuladaş xyreebdi,
Xargiigyi edeeniii xaişanş dabaxajaa medeegyibdi.
Leenin manda xargii zamiinь zaaza ygee!
Burtag xyxe oi taigadaş xyreebdi,
Bytyy tereeniii syme soxixoo medeegyibdi.
Leenin manda ynen zamiinь xeleze ygee!
Ulaan narmai Leenin-Staalinai tug dor
Ulas oromnai zargal bajaraar seseglee.
Leeninei hanal manai xeregte mandana!

C. Galsaanov orşuulba.

☆ ☆

SOOKOLNUUD

(Ukrajiin duun)

Sarsa nogoon modon deer
Saana tere tala deer
Haruul xojor sookolnuud
Haixan jariaa delgeebed.
Zorigtoi xojor sookolii
Zon bulta taninxai:
Nege sookoliinь—Leenin,
Nygee sookoliinь—Staalin.

Nege sookoliinь—Leenin aad,
Nygee sookoliinь—Staalin aad,
Xybyydiinь hyreg olooroo
Xyrieelen toiron niidedeg hen.

Nege tyryy sookolonь
Nygeedehee xaxasaza
Nygşexe deeree ygejee
Nyxertee iigeze xelebe:
„Xairan miniii sookol,
Xaxasaxa sagnai bolbo daa,
Byxii azal xydelmerimnai
Baatar şama deer unaxanь daa".

„Zam xargiihaaş zailaxagyibdi,
Zalan tangarig yrgenem;
Hanaagaa jixeer by zobogtii"—geed
Nygeedenь xariuu xelebe.

Yrgehen tere şaxaagaa
Ynen sexeer gyisedxee:
Tyrel haixan oronoo
Tyryy zargaltai bolgoo.

(1937 onoi apreeliiin 22-oi CO „Praavda")
C. GALSAANOV orşuulba.

☆ ☆

CEREN OÇIIROV.

Arban xojorto

Xyn tyreltende yzegdeegyi,
Xariiin aradta hanagdaagyi
Xyndetei, neretei Konstituuciimnai,
Xyxiyy, zargaltai baidaliimnai
Aguu jixe bagşa Staalin,
Aldartai manai bolьşeviig paarti
Oktiaabriiin revoliyycin yriiiji
Olguulaa, yrgen Soveed aradta.
Dekaabriiingaa arban xojortol
Demokraadlig yrgen hungaltaar
SSSR-ei Verxoovno Soveedtal
Staalin ujuun udaridalgaar
Xydelmerişen, tariaaşan araduud
Xamag zavood, faabrikanuud,
Şuluun zorigtoi geroinuudaa
Staxaanov edebxitei araduudaa
Honirxoltoi tyyxetei ydertee
Hungaxal, Şine Konstituucaar.
Xydelmerişen, tariaaşan aradai
Xyxiyy, sengelig xybyydyyd
Xarjas muuxai noxodhoo
Xile xizaaraa xamagaalan,
Ene tyyxetei yderte
Erxim zaluu geroinuudaa
Soveed deede oorganda
Hungaxa baina bajartai.
Xydelmerişen, kolxooz azalşan,
Xyndetei haixan ujalgajaa
Xysed hainaar şudalan
Xamtaaraa, nyxedyyd, ugtaja!

☆ ☆

D. ZABXANDAAJEV.

Ydeşiin naran

Tungalag ydeşiin naran
Tujaa gerelee sasarhaar
Orjol ynder uuladai
Ynseg oroi ulailgan,
Ogtorgoido xeerenxei
Xyben sagaan yylenei
Xybee zaxiinь ulailgan
Xyndelen xyxe şiliin
Xyzyyn deegyyr xorgodobo.

C. GALSAANOV

STAALIN BAGŞA

(DUUN)

Staalin, şiniii aldar bol
Xaanaş, xezeeş ilalta!
Staalin, şiniii yge bol
Daisan xarada soxilto!
Byxii delxein aradai
Minga-millioon ajalga
Şiniii aguu aldarii
Şimeg bolgon suurxana.
Aradbygediin zyrxende
Ariuun zargal tyxeegşe
Aguu Staalin bagşiingaa
Aldar soliinь duulajii!
Staalin, çiniii zaabari
Myngen mete todo le!
Staalin, şiniii uxaan bol
Mynxe gerel naran le!
Miniii soveed aradai
Minga-millioon ajalga
Şiniii altan aldarii
Şimeg bolgon suurxana.
Aradbygediin zyrxende
Ariuun zargal tyxeegşe
Aguu Staalin bagşiingaa
Aldar soliinь duulajii!
Baigal dalain gyniiji
Barin jaazaş zişeelxeb!
Sajaan uuliin ynderii
Sasuu jaazaş bolgoxob!
Miniii buriaad aradai
Minga-millioon ajalga
Şiniii byrged aldarii
Şimeg bolgon suurxana.
Aradbygediin zyrxende
Ariuun zargal tyxeegşe
Aguu Staalin bagşiingaa
Aldar soliinь duulajii!

Z. BALDANZABON

ZABXALANTA ELЬBRYYS

Delxein jixe
bymberseg deere
Delgee Leenin
ulaan tugii,
Darlagdahan olon
arad bygedii
Delger zamaar
xyteleе Leenin.
Bajan baidalai
Baigal dalai
Bagşa manai
Vladiimir Leenin—
Zargalanta odonoi
zabxalanta Elьbryys,
Sojol bolbosoroloi
sogto naran.
Komuniis koraabliiin
kapitaan Staalin—
Mynxe Leenin
manai yjiin.
Tariaad urguulhan
talamai seseg,
Yngiin taban
yzesxelen holongo,
Sengelig xyxiyy
şine baidal,
Sesegleed delgeree
Soveed orondoo.

ZARGAL TUXAI

ÇYVAAŞ ARADAI YLIGER

Nege dereevnide ytelhen ybegen xygşen xojor azahuuhan gexe. Gurban xybyytei hen xa. Ygeitei jaduu baigaa.

Byxii bylenerteigee yleseze yxexiin tuilda xyrhenee ybegen medebe. Jaaxa xeexe geeşeb?

Ybegen xadaa zaluu baixa yjedee, xezeeşjeb xynyyd eehed dundaa zargal xubaaza abdag baigaa gehen nege gaixaltai jixe yliger xelsexii duuldag hen xa. Çyvaaş aradai garhan anxa tyryyşiin çyvaaşta ene zargal dairaldaagyi, jyyndeb gexede, şarxiaa ymedze baihaar geegdeşoo hen xa.

Tiixedenь, tere ybegen eeriingee gurban xybyydii gurban teeşenь zargal bederxiinь elьgeexe geze şiidebe.

Egee baga xybyyniiinь Endriii gedeg neretei baigaa.

Terenь xargiigaar jaba-jabahaar jaba-jabahaar xojor xargiin belşer deere xyrze jirebe. Tendenь stoolbo zoogootoi baina: stoolbodonь „baruun teegyyrenь jabaa xadaa baabgaida dairaldaxaş, zyyn teegyyrenь jabaa xadaa byrgedtei uulzaxaş" geze bişeetei garşag baiba.

Endriii ali teegyyrenь jabaxamaab geze nelieed udaan bodobo. Tiigeed zyyn teegyyrenь jabaxa geze şiidebe.

Xojor yder jabaad baixadaa nege been oi modon xyrze jirebe. Tende jalagar tolgor naran deere byrgedei huuxii xaraba.

—Xaana oşoxoşnib, Endriii?—geed byrged asuuba.

—Xarin zargal bederze jabanam, xooho noiton jabaxa şadalni duuhaa.

Byrged tiixedenь Endriiiji duudaza xazuudaa asaraad xelebe:

—Zargal geeşe miil xargii deere xebtedeggyi jym, tereeniii abza şadaxa xeregtei. Şi ene şiidam bari, tiigeed busa gedergee. Zuurandaşni baabgai uşarxa. Tere baabgaiji ene şiidamaaraa buulgaad gedehiinь xyy zyhe, tiixedeşni tendeheenь nege altan koroobko unaxa. Tereeniii neeze şadaa haa zargal geeşii olxoş.

Endriii tere byrgedei yge duulaad, baabgaiji alaza koroobkiinь abaad neen geheinь, zosoohoonь gaxai xonin xojor garza jirebe.

Endriii zargalaa olobob geze gertee xyrze jirebe. Endrii, dereevnidee udaanş baigaagyil daa, xaraad yzexedenь: azahuuxanь xyngen bolhonş haa zargal xyrter—yyx, jyn gehen xolo geeşeb!

Daxin baha zargal geeşii bederxe geze şiidbe. Baha byrgedteigee uşarba, terenь asuuba;

—Endriii nyxer xaişaa baha jabanaş?

Tiixedenь, jabadalaa xuu udaa daraagaaranь xeereze ygebe.

—Zai,—gebe byrged,—bari ene şiidam, tiigeed gedergee busa, zuurandaa şonotoi uşarxaş. Tereeniii alaad gedehiinь xyy esxeerei, tiixeleerşni gedehenheenь nege koroobko unaxa. Tere koroobko neexeş—zargal geeşii oloxoş.

Endriii byrgedei iigeze xelehen johoor yiledbe. Koroobko neexeleerenь ynieen morin xojor garza jirebe.

—Odoo daa, ene xa jym, zargal geeşe,—geze Endriii hanaad gertee gyize jirebe.

Tiigeze dereevnidee udaanş baigaagyil daa, xaraad yzexedenь: azabaidalanь xyngen bolonxoiş haa, zargal xyrter jynş bolog xolo baina.

Daxin baha zargal geeşii bederxe geze şiidbe.

Byrgedteigee uşarza, baidalaigaa xynde xyşerii xeereze ygebe.

—Zai,- gebe byrgediinь,—gedergee busa, zuurandaa ynegentei uşarxaş. Tereeniii alaxaş, tereeniii alaza darahan gazartaa zargalaa olxoş.

Endriii tere johooronь yiledbe. Eeriingee dereevnide ton şadar oirxono ynegentei uşaraad, tereeniii alaad, dereevni teeşee xaraxadaa tanixaa bolişood baiba: seeze dereevniiin orondo şine, gaixaltai dereevni, solo hain barilga baiguulgatai, orooho tariaagaar dyyren ambaartai, mal aduuhaar dyyren dal koniyyşnitai, ene dereevniiinь egee jixe ger deerenь „kolxooz" gehen xongioo yge bişeetei baiba.

(1935 onoi ijyyliiin 4 yderei CO „Praavda")

ALII IBRAGIIM SAFAAROV

Staalin tuxai duun

Mingan mingan xybyydtei byrgedii
Manai jamar uulahaa oloxobto?
Uulada baixagyi, xarin uuliin saana
Uuzam haixan tala teniiigee,—tende
Omog iime byrgedii yzexet.
Minga mingan xybyydtei
Manai byrged—Staalin jym.

Axiingaa xoinohoo aliniinşhaa aingyi temesexe
Ali uulada mingaad tiime byrged xybyyd biib?
Uulada baixagyi, xarin uuliin doro
Urgaza zavooduud, kişlaaguud duujana,—tende
Omog tiime byrged xybyydii yzexet.

Axa byrgedei uriaa duulan uulii hete dabaxa
Amarangyigeer, xoolgyigeer mingaad modo niidxe
Ali uulada mingaad tiime byrged-xybyyd biib?
Goorod ba kişlaaguudhaa iimenyyd xybyyd garxa
Staalinai uriaagaar tymer dalitai niidedeg.

Uulada baihan byrgedyyd
Axa byrgedhee jyy hurxab?
Byrged xybyydei olzonь
Byten baihai gezel daa.
Ede manai byrgedyyd
Exe byrgedhee jyy hurxab?
Şine baidalda niidxe
Suxaringyigeer, gezel daa!

C. GALSAANOV orşuulba.

★ ☆

M. BALZAANOV

STAALINDA

Revoliyycin dyleer garaad
Xamagii ilan jireeş,
Xarjas bajaşuulii daraad
Xaira, sylee asaraaş.
Ygeitei olonoi tylee
Ygeeş eeriin xysil,
Ynen jabahiiş xezeedee
Yzeeb, xaraab bultii,
Ojuun tygelder hurgaaliiş
Urmatai bide yzenebdi,
Olon zilde hurgaxiiş
Odoo bidener xysenebdi.
Xamag bidenei voozdь—
Xatuu bulad Staalin,
Xododoo mandahan naran—
Xysetei Soveed xuuli.

☆ ☆

D. DAMDINAI

OMOG BYRGEDNI

Xyxe tungalag ogtorgoigoor
Xada xabsagain oroigoor
Uhan dalain deegyyr
Orjol yylenei naaguur
Omog Byrged şubuumni
Omogtoi elin jabanaş!

Xyxe dalain burjalaan
Xysete dolginoi ebxereen
Agaar tengeriiin byrxeen
Aadxrai yylenei orjoloon
Zalim buudalai nerjeen
Zabxalanta şuurganai xydeleen sooguur
Byrged şubuum erelxeg,
Baatar doriuun omorxog,
Ajar şanga abiaagaaraa
Alda yrgen daliaaraa
Ilaltiin uriaal tatan
Elize uurtai jabaa beleiş.

Tere geheer, mynee
Tebxer 20 zil yngeree.

Xorin ynder dabaaji
Xodor niideed jireeş,
Omog Byrged şubuumni
Omogtoi elin jabanaş!

Oi modii denşeeşe
Ongon xobdog xireenyyd,
Uhanai zaxaar isalaaşa
Uimar teneg xabtagaalzad
Doriuun Byrged şubuundam
Dyteleed jirexe xabagyi aad,
Xoroor xoşxoroldon
Xiuur... xiaar gelden
Xoluur toirood şuujaldana.

Zorihon tere gazartaa
Zaabol xyrxe naidamtai
Omog Byrged şubuumnai
Omogtoi elin jabanaş!

☆ ☆

CEREN

Ulaan Aarmi

Xatuu xysetei
bulad aarmi,
Xamaghaa xysetei
tymer aarmi!
Daisan xorotonoi
dobtoloodş yzebel
Diilen bisa
debehen soxixoş!
Şunaxai daisad
Gaxai xonşooroo
Soveed ogoroodto
şixexee xysee haanь
Tendenь bisa
tehe soxixoş!

Xariuusalgata redaaktorii tyr
orologşo V. LODOOJEV.

Gastronomiiiçesk magaziin № 8

Hain yder sooguur iimenyyd tovaar xudaldana

Şileer ba ajagaar xudaldaxa vinograa dai arxin.
Xara arxinai izdeeli, likioor, konьjaak ba naliivka.
Plodojaagodiin ajagaar xudaldaxa arxin.

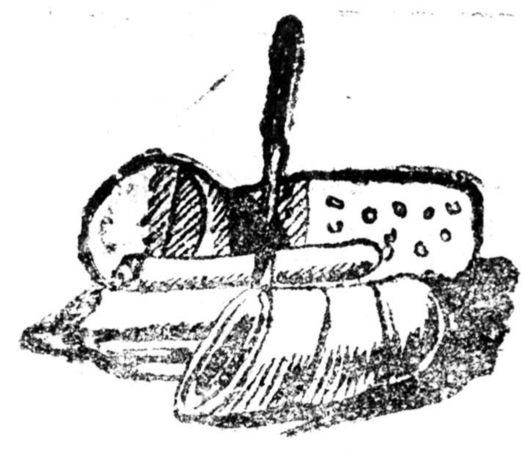

Mixa, urgamalai ba zagahanai konseervenuud. Peçenooçnii ba fryyktiin kompood. Dabhalhan ba gutaxagyi bolgohon ogyrcii.

Byxii assortimeentiin kolbaciin **IZDEELI.** Siir. Malai, urgamalai ba margariiinai bolon sliivogoi tohon.

Dabhalhan ba seelьdi zagahan. Zagahanai ikraa.

Eldeb janziin krypaa. Kartaabkiin guril. Xuurai kiseelь. Grieeciin hamar. Naturaalьna peerec. Gaşuun limoon. Xynei uuxa soodo Niuurai ba өөxen myile.

Şine urgamalai ba zөөxein varieeninuud.

Kondiiterei **IZDEELI**; konfeekt, monfasii, karameelь, şig nyyrei ba xairsagtai peçeeni, şinexen sdooba, xalihagyi bobii, keeks, toort, piroozin, eldeb janziin priaanig ba suxaarinuud.

Monsogornuud, xerşemel ba butarxai sagaan saaxar.

Gadana, hajiin ydernyydte şinexen jaabloka ba arbuuza xylieegdexe baina

Ede ed tovaarii tusxai pereskyraantiin sengei johoor xudaldagdaxa.

DIREEKCE.

BURMONTOORGIIN YNIVERSAALЬNA MAGAZIIN № 1

Xudaldaanda gargagdaxaa baihan tovaarnuud

GALANTEREJNO—PARFIYMEEREN TAHAGTA:

Ereşyydei tyaleed—Kraxmaalьno ba pikejno zaxanuud, gaalstug, eldeb garnityyren zaapankanuud, haxal abdag xutaga, myiliin poroşoog, „Teeze" ba „Lenziitei" deede soortiin myile, ereşyydei ham, briitviin privoor ba bişe eldeb tovaar.

Exenerei tyaleed—„Kraasnii Moskvaa", „Beelaja nooçь", „Manoon", „Beetti", „Eeys" maarkiin dyxiiinyyd, myn ene maarkiin odekloonuud,„Noovaja zariaa",kraasnii maak",kraasnii Moskvaa"maarkatai pyydre, yngiin şuluugaar xehen exenerei brasleet, pyydre xedeg amharta, doroozıin neseessernyyd.

MALGAIN TAHAGTA

Exenerei şliaapanuud, ojomol malgai, ereşyylei ymdedeg şixebşetei, kybaanka, fiinka g. m. malgainuud, tieepkenyyd (zunai malgai).

KYLЬTTOVAARAI TAHAGTA

Liize ba tereenei xeregsel, şatar ba xabtagai, joolkiin gojoltonuud, xyygedei naadanuud. Byxii assortimeentiin radioogoi, footiin ba myzekaalin tovaarnuud.

MANYFAKTUURIIN TAHAGTA

Xyygedei odejaal, doroozok, matraasuud.

OJOMOL XUBSAHANAI TAHAGTA

Xyygedei draab sembe palьtoo, exenerei torgon pizaamanuud, esxemel blyyzk, batiistaar ojohon belen blyyzk, sagaan polotniaagaar ojohon plaatj, polotniaagaar ojohon janza byriiin naabloçkanuud, arahan zekeetenyyd, ynegenei arahan, arahan zaxanuud

GUTALAI TAHAGTA

Ereşyydei ymdexe fetrovoşosaank, breziinteer ojohon gutalnuud, arahaar ojohon xaxad botiinkanuud. Exenerei ymdexe breziint tyyfli breziinteer ojohon xaxad botiinka. Baalenka gutalnuud. Francyyzei ba veenskiin kablyyktei exener galooşonuud hajadaa xylieegdexe baina. Exenerei xydelmeride ymdexe gutalnuud mynөө bii.

XYYGEDEI TAHAGTA

Sandaali, pineeta, byxii xemzyyrei galooşo ba baalenkanuud bii.

AMAHARTA BA AŽALAI TAHAGTA

Farfoorovo (şaazan) jagaa stakaan, miisk, piivиin kryyzk, tarieelka, eldeb konkiiinuud, eldeb xysenei ba voolьtiin elektrolaampanuud, xojor amatai drobovik buu, metaliis ba saarhaar xehen eldeb kaliibrai giilzenyyd, xyygedei şarga, terge ba styylkenuud, byxii xemzyyrei (liiniiin) laampiin şil, sonkiin şil, eldeb janziin modon xalbaga, ajaga, parafiinovo sveeçk, syrygyyç, xubsaha ugaalgada ba barilgada xereglexe siinьka, ambaarai suurganuud.

Magaziin bolbol oktiaabriiin 25-nai yderhөө exileed, nojaabriiin 7-noi yder xyrter zaxigşadai gertenь ed tovaar abaaşaza ygexөөr zaxil abna. Myn, magaziin bolbol yder byri yglөөnei 10 çaashaa ydeşiin 5 çaas 30 minuuta boltor xudaldaagaa xexe.

Aadres: *Leeninei yilьciin № 27.*

Direekce.

D X A K-iin

Ulaan-Ydiin xudaldaa ylledberiin kontooriin

№ 1 magaziin bolbol hain yder sooguur iimenyyd ed tovaar xudaldaxa baina.

Tovaarai assortimeent

Eldeb janziin arxin, kondiiterei IZDEELI, xileemenei ba byylkiin IZDEELI, malai tohon, zagahanai ba mixanai konseerve.

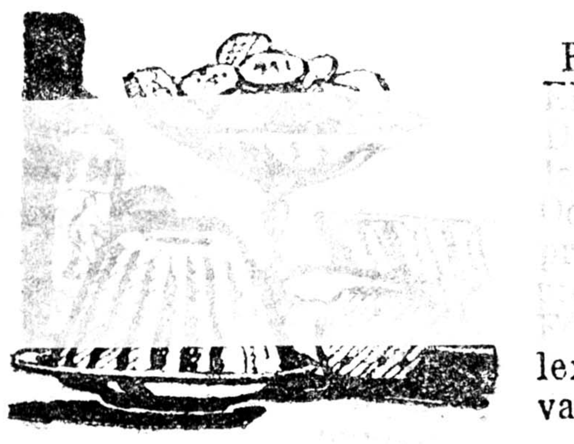

Eldeb varieeninuud
... b krypaanuud.
... kaates ba dabha-
... aagyi zagahan.
... yliiin ikraa. 72
... eentiin ba 30
... entiin guril.
... xooldo xereg-
lexe, bişe eldeb to-
vaarnuud.

Magaziin bolbol yglөөnei 8 çaashaa hyniiin 2 çaas xyrter xydelmerilxe.

Myn, nege abtomobiliiaar tovaarai nyydel xudaldaa emxidxexe.

Aadres: Kyibeşevei yilьciin, № 22.

T. P. K.

RSFSR-ei E. X. A. „Glaavxleeb

XLEEVSBIITIIN

Ulaan-Ydiin kontoora

Kiirovsk yilsiin № 25.

Xileemenei, byylkiin ba kondiiterei izdieelinyyd, toort, piroozin, keeks, veeniin sdooba, eldeb soortiin suxaari, medoovo ba glaziroovanno, amitanai dyrsetei, zөөleryylhen, cyyşke, baraanki g.m. eldeb soortiin priaaniguud, frncyyzai bylkenyyd, batoonguud. Myn zizexenyyd byylke, eldeb janziin piroozin, yzemtei xolihon ba

narin gurilaar bolgohon xileemen, oroohonoi ba şeniiciin gurilaar bolgohon xileemen, poonçiguud, xalihagyi bobii, xaalanuud, batoonguud, eldeb peçeeni, konfeektnuud ba iriiis metiin ediee xooloi byxii

ASSRTEMEENTIIN ZYILNYY Ij ӨӨRIINGӨӨ AŽYILEDBERIDE

BYTӨӨN GARGANA.

Ede zyilnyydii Ulaan-Yde goorodoi byxii magaziinguudhaa erilte xeže xudaldan abagtii. „XLEEBSBIIT."

GLAVTAMXIN
Ulaan-Ydiin kontoora

Hain yderei urda teeixi xudaldaanda

1500 mingan tyxerigte erxim soortiin papiroosuudii Leeningraadai faabrikanguudhaa asaruulza xudaldana.

Xudaldaanai organizaacanuudta bylegөөr tabixa ba kiooskanuudtaş xudaldaxa:

Eldeb soortiin **papiroosuud;**

Erxim şanarai **makoorka;**

Tryybkiin tamxi—1 tyxerighөө 12 tyxerig xyrter sentei.

Dynse—kilograamiinь 5 tyxerigte.

Tamxinai saarhan.

Eldeb soortiin **segereetanuud** ba bişe tamxinuudii xudaldana.

Glavtamxin.

BURMONTOORGIIN XILEEME XUDALDAXA KONTOORA BOLBOL

hain yder soo ba tereenei urda tee

№52 magaziinda (Gostiiniin riaad)

Kondiiteriin bytөөsenyyd

AILAI GERTE ABAAŞAŽA YGEXӨӨR

ZAXIL ABNA

Ailai gertenь abaaşahanai tylberi abxagyi.

DIREEKCE.

„REKOORD" restoraan

Yder byxende yglөөnei 9 çaashaa, hyniin 1 çaas xyrter xydelmerilxe

Xaluun, xyiten zakyyskanuud, jixe assortimeentiin xatuu ba heriyysyylxe umdanuud xudaldagdana.

Yderei 1 çaashaa ydeşiin 5 çaas boltor OBEED xudaldagdaxa.

Kolektiivai ba ail bylnerei veeçer yngergexe gebel ZAXIL ABNA.

Poovar nyx. Skriipçak gegşiin xytelberi doro kyyxni xydelmerilxe.

Aadres: Leeninei yilьciin, № 21. Telefoon № 3-92.

ADMINISTRAACA.

Nomoi xudaldaanai Buraad-Mongoloi negedel

„BURKNIIGA"

Nauçna-texniis, xydөө-ažaxuin, paartin niitiin, seregei, pedogagiis huralsalai, iskyystv-nairuulgiin ba byxii ootrasliiin nomuudai kolektiivna ba individyaalьna zaxil abna.

Burkniigiin bibkoleektor bolbol goorodoi, rajoonoi, hurguulinuudai, kolxoozoi ba xydөөgei nyydel biblioteekiin nomuudai kompleekce emxidxexe.

Tende yglөөnei 9 çaashaa ydeşiin 5 çaas boltor hurguuliiin ba bişelgede xereglegdexe byxii xeregselnyydii syleete johoor xudaldaxa.

Byxii oronuudai proletaarьnar, negedegtii!

SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrim.

BK(b) P-iin CK-ai partizdaat 1937 on.

Leeninei yilьciin №20-do baigaa „Burkniigiin" centraalьna magaziinda eldeb janziin nairuulga ba izoproduukciin (nootiin) literatuuranuudii xudaldaanda gargaxa baina.

Leeninei yiilьciin, №24-de, Burkniigiin tahagta zaxil abna

Soveeduudai Onso VIII Xuralda, SSSR-ei Konstituuciin projeekt tuxai nyxer Staalinai xelehen elidxeltei, ba socialiizmiin Konstituuca geže xelehen nyxer Moolotovoi ygetei patefoonoi plastiinkiin alьboomoi zaxil abna. Myn, eneenşelen gargagdaxa byxii nomuudai zaxil abna.

Zaxil abdag tahagai dergede goorodoi ba goorodoi bişe ekspediice baixa.

Xiaagtada, Selengede, Zagaraida, Xorido, Jaruunada, Booxondo, Tarbagataida, Exired-Bulagadta, Tynxen ba Biçyyrte „Burkniigiin" tahaguud baixa.

Zaxil xegşed bolbol gyrenei baankda, urasxalai №151032 doxi toosoondo myngejөө oruulxa.

Ulaan-Yde goorodoi Leeninei yilьciin №42-to baigaa „Byrkniigiin" direekcede orozo gy, ali №2-12 telefoonoor jariidaža medexede bolno.

„Burkniiga"

Burmontoorgiin centraalьna baaza

Hain yder sooguur iime ed tovaar xudaldaxa

1. Xlopçaatka, torgon ba busa ed byd... 650, 0 min. tyxerigei.
2. Eldeb janziin gutal . . . . 500,0 „
3. Ojogdohon izdeeli . . . . 650,0 „
4. Trikotaazi (exenerei ba ereşyylei oimhon, polyveer, dzeemper, maajka, fydvool, trikoo, kostiyym ba busad) . . 500,0 „
5- Xyygedei deede urlalgiin naadan . . . . 150,0 „
6 Patefoon . . . . 100,0 „
7. Galantireejno tovaar (utahan, şagtanuud, leent) . 80,0 „
8. Yrgen şilelgiin parfiymeera ba kosmeetika . . . 100,0 „
9. Papiroos ba tamxinai izdeeli . . . . 500,0 „
10. Bajkovoi ba pliitoçno sainuud . . . . 200,0 „
11. Maxoroonoi izdeeli . . . . 105,0 „
12. Malai tohon ba byxii soortiin siirnyyd . . . . 250,0 „
13. Naran sesegei tohon xeblegdehen ba şignyyrei . 100,0 „
14. Yxerei, xoninoi mixan . . . . 180,0 „
15. Eldeb soortiin kolbasaa ba kapçooniin izdeeli . 600,0 „
16. Zimesei arxin, konьjaak, nastojka, likioor, naliivka ba bişe arxinai izdeeli . . . . 1,200,0 „
17. Kondiitersk izdeeli: peçeeni, priaanig, bickviita, suxaari, zөөlen konfeekt, monpasii karameelь, irioo, marmelaad, pastiila ba bişe eldebiin . . . 1,900,0 „
18. Zyyn zygei amtata zyilnyyd: hamartai morkoovka, hamarai edieen, eldeb janziin grilьjaaz, loomboçki, zolyydi, şiltei roomovo, şiltei glaziroovonno şokolaad, baankatai şokolaad ba busad . . . . 125,0 „
19. Grieeckiiin hamar, naturaalьna fyndyyk, saaxarlahan fyndyyk . . . . 266,0 „
20. Xuurai kiseelь, yzem, kompood, vişniaa ba busad. 210,0 „
21. Yksyysniin esseenci, stolooviin ekstraakt ba manneez . . . . 150,0 „
22. Fryyktiin ziile, yrgen assortemeentiin fryyktiin kompood . . . . 100,0 „
23. Alma-Atiin arbuuzanuud . . . . 100,0 „
24. Taşkeentiin şinexen jaablokanuud . . . . 75,0 „
25. Zagahanai paşteetiin konseerva, oovoşçiin, fryyktiin, hynei ba mixa, urgamalai konseerva . . . . 230,0 „
26. Dabhalhan ba kapçoonii zagahanuud, zagahanai ikraa . . . . 150,0 „
27. Pasterizoovanno ba dabhalhan ogyrcii, pomedoor 50,0 „

HAIN YDEREI URDAXI XUDALDAAN ENE ONOI OKTIAABRIIIN 25-nai YDERHӨӨ, NOJAABRIIIN 5-nai YDER XYRTER BOLXO.

Burmontoorgiin magaziinuudaar ba rajoonoi otdeleeninuudaar yglөөnei 8 çaashaa ydeşiin 7 çaas boltor ede tovaarnuudii tabigdana.

Burmontoorgiin Centraalьna baaza.

„ERDEM" KINOO

„Xolto poolius"

„PROGREES" KINOO

„Moskvaa—Voolga"

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная, 19. Телефоны редакции: отв. редактор — 3-44, отв. секретарь — 3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07.

Noomer gargagşa N. CEBEENOV. Verestaalagşad C. DAMBAAJEV ba C. BATUUJEV BM ASSR-ei Azyiledberiin Arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 1235